

Schooljaar 2020-2021

Educatief aanbod natuur, klimaat en duurzame ontwikkeling voor het basisonderwijs

Ontdek welke formule het beste past bij jou en je leerlingen

PROVINCIAAL
NATUUR-
CENTRUM

vanaf
1 euro per
leerling

Natuur, klimaat en duurzame ontwikkeling zijn hot topics. Leerlingen trekken de straat op voor het klimaat en in het nieuws horen ze regelmatig berichten over de achteruitgang van de biodiversiteit.

Hoe ga je hier als leerkracht mee om, en hoe bespreek je deze thema's met je leerlingen? Wil je je daarin laten ondersteunen, dan kan je terecht bij het Provinciaal Natuurcentrum.

In deze folder ontdek je wat wij jou en je leerlingen te bieden hebben.

Kies de formule die het beste bij jouw school past

1. Begeleide educatieve programma's

Een gediplomeerde gids neemt je leerlingen mee op een speelse, ervaringsgerichte tocht. De programma's beantwoorden aan de eindtermen. Er zijn programma's voor alle graden en in verschillende thema's.

Locaties en reservaties

- Provinciaal Natuurcentrum
Craenevenne 86
3600 Genk
011 26 54 53 - pnc@limburg.be
- Maascentrum De Wissen
Negenoordlaan 2
3650 Dilsen-Stokkem
011 26 54 92 - pnc@limburg.be
- Provinciaal domein Nieuwenhoven
Hasseltsesteenweg z/n
3800 Sint-Truiden
011 68 79 81 - nieuwenhoven@limburg.be
- VVV-kantoor Voeren (reserveren via Provinciaal Natuurcentrum)
Kerkplein
3798 's-Gravenvoeren
- De Lieteberg - Zwarteput (reserveren via Provinciaal Natuurcentrum)
Zuurbroekstraat 16
3690 Zutendaal
- Woutershof - Kempen-Broek (reserveren via Provinciaal Natuurcentrum)
Grootbroekstraat 46
3640 Kinrooi
- Bosmuseum Gerhagen (reserveren via Provinciaal Natuurcentrum)
Zavelberg 10
3980 Tessenderlo
- Op een zelfgekozen locatie bij jou in de buurt. (reserveren via Provinciaal Natuurcentrum)

Praktische info

- Prijs per programma en per groep (max. 25 leerlingen): 25 euro
- De educatieve gids is inbegrepen in de prijs.
- Boeking: van april tot en met oktober (tenzij anders vermeld).
- Nemen er kinderen met een beperking of bijzondere nood deel? Laat het ons op voorhand weten, dan houden we daar extra rekening mee.
- Reserveer je programma ruim op tijd, bij voorkeur een 4-tal weken op voorhand. Zo is de kans groter dat er een gids beschikbaar is op het moment van je keuze.

Tip!

Voor je verplaatsing kan je gebruik maken van een gratis MOS-buspas. Met deze pas reizen je leerlingen gratis met de bussen van De Lijn (van halte naar halte, op een vaste lijn) naar onze centra.

Meer info of je MOS-buspas aanvragen:

>> www.mosvlaanderen.be/mos-pas-voor-bus-en-tram

2. Uitleenbare materialen

Organiseer je liever zelf een les over de thema's natuur, klimaat en duurzame ontwikkeling? In ons documentatiecentrum kan je boeken, lespakketten en veldstudiematerialen lenen.

>> www.provinciaalnatuurcentrum.be/pncdocumentatiecentrum

3. Schoolbegeleiding op maat

Wil je als school de duurzame kaart trekken en word je hier graag in begeleid? Dan is MOS iets voor jullie. Word MOS-school; een persoonlijke begeleider ondersteunt jullie in dit traject.

>> www.provinciaalnatuurcentrum.be/MOS

4. Nascholingen en vormingen voor leerkrachten

Op regelmatige basis bieden we nascholingen en vormingen voor leraren aan. Wat dacht je van een sessie "Op stap met de bosjuf" gevolgd door een oefening "Snuisteren in het groen"? Of een studiedag rond het thema klimaat? Hou onze kalender in de gaten voor een volledig overzicht.

>> www.provinciaalnatuurcentrum.be/pnckalender

Overzicht per leeftijd en locatie

Locatie	Educatieve programma's	kleuters			1ste graad		2de graad		3de graad	
		1	2	3	1	2	3	4	5	6
● ●	Stiltewandeling				x	x	x	x	x	x
●	Kunstig voelen en vlechten		x	x	x	x	x	x		
●	Op stap met Truisje de bosmuis		x	x	x					
●	In het bos van Wijze Beuk			x	x					
●	De wondere wereld van Bever Bas			x	x					
●	Belevingswandeling				x	x	x	x		
● ● ● ●	Actueel - Rescue Teams H2O						x	x		
●	Natuurzoektocht, meer dan zoeken alleen								x	x
● ●	Op stap voor het klimaat								x	x
●	De Maas Buitenstebinnen						x	x	x	x
●	Speurneus in het bos								x	x
●	Water van alle kanten bekeken								x	x

Overzicht begeleide educatieve programma's

Stiltewandeling

#natuur, #duurzaamheid

● Tijdens een stiltewandeling maken je leerlingen kennis met het geluid van de stilte en leren ze de natuurgeluiden kennen. Zwijgen mag, maar moet niet.

Leeftijd: alle graden, maximum 2 groepen tegelijk

Locaties: Provinciaal Natuurcentrum, VVV-kantoor Voeren, De Lieteberg -Zwartepout, Woutershof - Kempen-Broek, Bosmuseum Gerhagen

Duur: 2,5 à 3 uur

Periode: het hele jaar rond

Meer info en reserveren: Provinciaal Natuurcentrum

Kunstig voelen en vlechten

#natuur, #beleving, #zintuigen

● Gebruik al je zintuigen en ontdek de mooiste geheimen van de natuur tijdens deze wandeling in natuurgebied Negenoord. Optioneel: laat je leerlingen op het einde van de wandeling een kunstig vlechtwerk maken.

Leeftijd: kleuters en leerlingen van de 1ste en 2de graad (gewoon en buitengewoon

onderwijs), maximum 3 groepen tegelijk

Locatie, info en reseraties: Maascentrum De Wissen

Duur: 2,5 of 4 uur

Op stap met Truisje de Bosmuis

#natuur, #beleving

● Jouw kleuters stappen binnen in de wereld van een bosmuis. Hoe ziet ze eruit, waar leeft ze, wat eet ze, en wie zijn haar vijanden? Jullie gebruiken kleurkrijtjes, loepstapjes, spiegelgels, blinddoeken, enz. om de zintuigen te prikkelen.

Leeftijd: 2de en 3de kleuterklas en 1ste leerjaar, maximum 3 groepen tegelijk

Locatie, info en reseraties: Provinciaal domein Nieuwenhoven

Duur: 2 uur

*"Mijn leerlingen waren helemaal mee!"
(Els, onderwijzeres)*

In het bos van Wijze Beuk

#bos, #natuur, #beleving, #systeemdenken

● Samen met Wijze Beuk ontdekken jou leerlingen de geheimen van het bos. Hoe praten bomen met elkaar, wat doen mieren en durven alle eekhoorns springen? In alle windrichtingen van het speelbos verkennen ze hun eigen kunnen en durven. Zowel de ijverige bouwers, kunstzinnige dromers, durvende klimmers als nieuwsgierige ontdekkers kunnen genieten van deze verrassende bosdag.

Leeftijd: 3de kleuterklas, 1ste leerjaar (gewoon en buitengewoon onderwijs), maximum 1 groep tegelijk

Locatie, info en reseraties: Provinciaal domein Nieuwenhoven

Duur: van 9.40 tot 14 uur

De wonderde wereld van Bever Bas

#water, #natuur, #beleving, #systeemdenken

● Jouw kleuters leren de leefwereld van een bever kennen in een boeiend én grappig verhaal. We bouwen met stenen en takken, meten wie het hoogste bouwwerk maakt, tellen de vliegende eenden in de lucht, kijken door een verrekijker naar een ander land en ontdekken kleine kriebeldiertjes en andere natuurschaten.

Leeftijd: 3de kleuterklas en begin 1ste leerjaar (gewoon en buitengewoon onderwijs), maximum 1 groep tegelijk

Locatie, info en reseraties: Maascentrum De Wissen

Duur: van 9.40 tot 14 uur

Belevingswandeling

#bos, #natuur, #beleving

● Jouw leerlingen prikkelen met aangepaste spelletjes en opdrachten al hun zintuigen op een ludieke manier.

Leeftijd: 1ste en 2de graad, maximum 3 groepen tegelijk

Locatie, info en reseraties: Provinciaal domein Nieuwenhoven

Duur: 2,5 à 3 uur

Actueel - Rescue Teams H2O

#water, #natuur, #duurzaamheid, #beleving

● Via onderzoek en spelopdrachten identificeren jou leerlingen zich met waterdierjes. De ene wordt opgeleid tot redder van de libellarve, de ander wordt specialist in het redden van zoetwaterpissebedden, ruggezwemmers of waterslakken. Een redder van een Rescue Team redt de waterdierjes en zorgt voor een goede leefomgeving voor hen.

Leeftijd: 2de graad, maximum 1 groep tegelijk

Locaties, info en reseraties: Provinciaal Natuurcentrum, Maascentrum De Wissen, Provinciaal Domein Nieuwenhoven of een zelfgekozen stilstaand water in Limburg, dichtbij je school of een educatief centrum.

Duur: 2,5 à 3 uur (afhankelijk van de grootte van de groep)

● Dit programma kan je ook volgen bij De Watersnip en kinderboerderij Pietersheim. Wil je het programma daar volgen, dan kan je rechtstreeks reserveren bij deze partners:

www.dewatersnip.be

www.lanaken.be/domeinpietersheim

Natuurzoektocht, meer dan zoeken alleen

#bos, #natuur, #onderzoek, #beleving

● Jouw leerlingen voeren zelfstandig in kleine groepjes verschillende opdrachten uit en vinden zo hun weg in de natuur. Op een actieve en speelse manier maken ze kennis met het leven in de natuur, gebruiken ze al hun zintuigen en leren ze werken met een kompas.

Leeftijd: 3de graad, maximum 2 groepen tegelijk

Locatie, info en reseraties: Provinciaal Natuurcentrum

Duur: 2,5 uur

Op stap voor het klimaat

#natuur, #klimaat, #beleving

●● Hoe komt het dat de koekoek haar ei nergens kwijt kan? Waarom ben jij allergisch voor grassen en je zus niet? Wat is CO₂? Wanneer stopt de klimaatopwarming? Tijdens een wandeling zoeken we op een speelse manier een antwoord op heel wat klimaatvragen.

Leeftijd: 3de graad, maximum 1 groep tegelijk
Locaties, info en reseraties: Provinciaal Natuurcentrum en Maascentrum De Wissen
Duur: 2,5 à 3 uur

De Maas Buitenstebinnen

#natuur, #duurzaamheid, #systeemdenken, #beleving

● Tijdens deze belevingswandeling keren jouw leerlingen het Maascentrum De Wissen binnenstebuiten. Ze trekken eerst naar buiten voor een wandeling langs de oevers van de Maas. Ze leren niet alleen over de Maas, de kringloop van het water en biodiversiteit, maar ook over de mens. Wat leren wij van de natuur, hoe gaan we om met die natuur en hoe kunnen we duurzaam in het leven staan?

Leeftijd: 2de en 3de graad
Locatie, info en reseraties: Maascentrum De Wissen
Duur: 2,5 à 3 uur

Speurneus in het bos

#bos, #natuur, #beleving

● Een zoektocht met opdrachten loodst je leerlingen door het bos. Ze ontdekken wie en wat er leeft.

Leeftijd: 3de graad, maximum 3 groepen tegelijk
Locatie, info en reseraties: Provinciaal domein Nieuwenhoven
Duur: 2 uur

Water van alle kanten bekeken

#water, #natuur, #onderzoek

● Je leerlingen ontdekken de werking van een kleinschalig waterzuiveringsstation en maken kennis met het leven in en rondom de vijver.

Leeftijd: 3de graad, maximum 2 groepen tegelijk
Locatie, info en reseraties: Provinciaal domein Nieuwenhoven
Duur: 2,5 à 3 uur

*"We mochten zelf met de tablet buiten werken: vet!"
Fien (12 jaar)*

Blijf op de hoogte

Uitgebreide info over het educatief aanbod van het Provinciaal Natuurcentrum:
www.provinciaalnatuurcentrum.be/natuurenmilieueducatie

Schrijf je in op onze nieuwsbrief op www.provinciaalnatuurcentrum.be of volg ProvinciaalNatuurcentrum op Facebook.

PROVINCIAAL
NATUUR-
CENTRUM
Natuurlijk verbonden

Geeflichs ontwerp en layout: Informatie en Communicatie, Provincie Limburg
Foto: Sjoerd van Dijk, Provincie Limburg
VU: Jan Mampasy - Provinciaal Natuurcentrum, Craenevenne 86, 3600 Genk